

ایمان و سبک زندگی

نوشتاری پیرامون
سبک زندگی اسلامی
جلد دوم

سید جواد بهشتی

نگارخانه

فیه

سرشناسه: بهشتی، سیدجواد، ۱۳۳۳ - عنوان و نام پدیدآور: این گونه باشیم: نوشتاری پیرامون سبک زندگی اسلامی / سیدجواد بهشتی و ایراستار سعیدفلاحی، مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، مشخصات ظاهری: ج. ۱۴/۵، ۲۷/۵، س. شابک: ج. ۱: ۴۴۱۲۷۴-۶۰-۹۷۸، ج. ۲: ۴۴۱۲۷۵-۶۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا عنوان دیگر: نوشتاری پیرامون سبک زندگی اسلامی. موضوع: اسلام -- مطالب گونه گون موضوع: Islam -- Miscellanea موضوع: راه و رسم زندگی (اسلام) موضوع: *Religious aspects -- Islam Conduct of life -- شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف رده بندی کنگره: BPII رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۲ شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۶۹۵۹۵

معارف

«این گونه باشیم»

نوشتاری پیرامون سبک زندگی اسلامی (جلد دوم)

نویسنده: سیدجواد بهشتی بازنویسی: حمید ساقی و ایراستار: سعید فلاحی (گروه تعبیر و پژوهش، متن بانان سام) صفحه آرا: حسین قاسمیان طرح جلد: محمدحسین مؤیدی ناشر: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها) نوبت چاپ: سوم، ۱۴۰۲ شمارگان: ۱۰۰۰ جلد شابک: ۹-۲۷۵-۴۴۱-۶۰-۹۷۸ قیمت: ۱۷۰/۰۰۰ تومان

دفتر نشر معارف قم، خیابان شهدا، کوچه ۲۲، شماره ۲، تلفن و شماره: ۰۲۵-۲۷۷۴۰۰۴

مدیریت پخش قم، شرکت پاتوق کتاب، تلفکس: ۰۲۵-۲۱۰۷۷

مراکز پخش

- اراک: ۰۸۶-۲۲۲۲۹۰۳۸ ■ ارومیه: ۰۴۴-۲۲۲۵۴۶۶۱ ■ اصفهان: ۰۳۱-۲۲۲۷۱۶۹۲ ■ اهواز: ۰۶۱-۲۲۲۲۸۰۰۰
- ایلام: ۰۸۴-۲۲۲۶۲۲۸۲ ■ بجنورد: ۰۵۸-۲۲۲۲۲۲۷۸ ■ برداسکن: ۰۵۱-۵۵۴۳۰۱۲۱ ■ بندرعباس: ۰۷۶-۲۳۶۱۷۵۵۷
- بیرجند: ۰۵۴-۲۲۲۲۵۰۱۲ ■ تبریز: ۰۴۱-۲۲۲۵۸۸۰۸ ■ تربت حیدریه: ۰۵۱-۵۲۲۸۶۵۰۰ ■ تهران: ۰۲۱-۸۸۹۱۱۲۱۲
- رشت: ۰۱۲-۲۲۲۳۶۵۶۹ ■ زاهدان: ۰۵۴-۲۲۲۲۸۸۷۹ ■ زنجان: ۰۲۴-۲۲۲۶۶۶۲۵ ■ ساری: ۰۱۱-۲۲۲۵۳۰۲۰
- سیزوار: ۰۵۱-۴۴۲۲۴۰۰۴ ■ سمنان: ۰۲۴-۲۲۲۵۲۲۱۱ ■ شهرکرد: ۰۲۸-۲۲۲۵۰۰۰۴ ■ شیراز: ۰۷۱-۲۲۲۴۶۶۱۴
- فروین: ۰۲۸-۲۲۲۴۰۰۷۶ ■ قم: ۰۲۵-۲۷۷۲۱۷۵۷ ■ کرمان: ۰۲۴-۲۲۲۲۱۴۶۶ ■ کرمانشاه: ۰۸۲-۲۷۲۲۸۶۱۱
- گرگان: ۰۱۷-۲۲۲۲۷۸۸۰ ■ مشهد: ۰۵۱-۲۲۲۲۰۱۱۹ ■ یاسوج: ۰۷۶-۲۲۲۲۳۰۰۳ ■ یزد: ۰۲۵-۲۷۲۲۲۶۵۰

www.nashremaaref.ir - E-mail: info@nashremaaref.ir

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۲۸	۱۵	* مقدمه
۳۱	۱۵	* بهترین زمان برای برگزاری جلسات دینی
۳۲	۱۵	* طرح بحث
۳۳	۱۶	* سبک زندگی اسلامی یعنی چه؟
۳۴	۱۷	* مسائل اجتماعی

فصل اول:

دغدغه‌های پیامبر اسلام ﷺ درباره زندگی امت

۳۵	۲۱	* مقدمه
۳۶	۲۱	* سختی‌های فراوان پیامبر اکرم ﷺ در تربیت مسلمانان
۳۷	۲۲	* استقامت پیامبر ﷺ و اصحاب ایشان در برابر تحریم‌ها
۳۸	۲۳	* جنگ‌های پیامبر اکرم ﷺ برای حفاظت از اسلام و مسلمین
۳۹	۲۴	* سختی‌های فرهنگی-تبلیغی
۴۰	۲۷	* بخش اول: قرآن بزرگ‌ترین نگرانی پیامبر اکرم ﷺ
۴۱	۲۷	* عاقلانه بودن انتخاب قرآن به‌عنوان برنامه زندگی
۴۲	۲۹	* نگرانی پیامبر ﷺ از بسنده کردن به «قرائت» قرآن
۴۳	۳۱	* بخش دوم: دل‌واپسی‌های پنج‌گانه پیامبر اکرم ﷺ
۴۴	۳۲	* دل‌واپسی اول: از بین رفتن اتحاد مسلمانان
۴۵	۳۲	* دل‌واپسی دوم: قطع رحم
۴۶	۳۳	* دل‌واپسی سوم: حب‌المال
۴۷	۳۴	* دل‌واپسی چهارم: تجمل‌گرایی و اسراف
۴۸	۳۴	* دل‌واپسی پنجم: بدعت‌گذاری
۴۹	۳۵	* بخش سوم: برخی دیگر از نگرانی‌های پیامبر اکرم ﷺ
۵۰	۳۵	* ۱- نگرانی از حسادت‌های مالی
۵۱	۳۶	* ۲- نگرانی از نفاق
۵۲	۳۷	* ۳- نگرانی از رواج شهوت‌رانی

سفرارش اکید به علم‌آموزی	* ۲۳۶
بخش دوم: وظیفه انسان‌ها در برابر جویندگان دانش	* ۲۳۹
وظیفه اول: احترام گذاشتن	* ۲۳۹
وظیفه دوم: تشویق کردن	* ۲۳۹
وظیفه سوم: تقویت روحیه تفکر	* ۲۳۹
وظیفه چهارم: تقویت روحیه پرسشگری	* ۲۴۰
پاسخ به سؤالات در سیره معصومان <small>علیهم‌السلام</small>	* ۲۴۱
فواید زیاد پرسش و پاسخ	* ۲۴۲
ویژگی‌های پاسخ‌دهنده	* ۲۴۲
۱. اطلاعات عمومی	* ۲۴۳
۲. صبوری	* ۲۴۳
۳. قدرت مدیریت جلسه	* ۲۴۳
۴. صداقت	* ۲۴۴
بخش سوم: وظایف جویندگان دانش	* ۲۴۵
وظایف چهلگانه دانشجویان در کلام امیرالمؤمنین <small>علیه‌السلام</small>	* ۲۴۵
وظایف دانشجویان در موعظه‌های ابوذر غفاری	* ۲۴۸
وظیفه اول: مواظبت از زبان	* ۲۴۸
وظیفه دوم: مواظبت از نهار	* ۲۴۹
وظیفه سوم: صدقه دادن	* ۲۵۰

فصل هشتم:

معلمان و اساتید

مقدمه	* ۲۵۳
بخش اول: تبیین جایگاه والای معلم در اسلام	* ۲۵۵
خداوند متعال، نخستین معلم عالم هستی	* ۲۵۵
معلمی، شغل انبیا <small>علیهم‌السلام</small>	* ۲۵۵
جایگاه معلم نزد امام علی <small>علیه‌السلام</small>	* ۲۵۶
جایگاه استثنایی معلم نزد امام حسین <small>علیه‌السلام</small>	* ۲۵۷
جایگاه معلم در سیره علما	* ۲۵۷
بخش دوم: حقوق پانزدهگانه معلم بر شاگرد در کلام امام علی <small>علیه‌السلام</small>	* ۲۵۹
حق اول: پرهیز از پرسش اضافی	* ۲۵۹
حق دوم: پرهیز از پیشی در جواب	* ۲۶۲
حق سوم: پرهیز از مزاحمت	* ۲۶۲

- ۲۶۲ * حق چهارم: پرهیز از اصرار در حال کسالت
- ۲۶۲ * حق پنجم: احترام در اشاره به استاد
- ۲۶۳ * حق ششم: پرهیز از گفت‌وگو در محضر استاد
- ۲۶۳ * حق هفتم: پرهیز از عیب‌جویی از اساتید
- ۲۶۳ * حق هشتم: پرهیز از بیان نظرات مخالف استاد
- ۲۶۴ * حق نهم: پرهیز از فاش کردن اسرار استاد
- ۲۶۴ * حق دهم: پرهیز از غیبت کردن از استاد
- ۲۶۵ * حق یازدهم: حراست همیشگی از استاد
- ۲۶۵ * حق دوازدهم: سلامی افزون بر سلام‌های عمومی
- ۲۶۶ * حق سیزدهم: نشستن در مقابل استاد
- ۲۶۶ * حق چهاردهم: پیشی گرفتن در رفع نیازهای استاد
- ۲۶۶ * حق پانزدهم: خسته نشدن از طولانی شدن سخنان استاد

فصل نهم:

رفتار با کودکان

- ۲۷۱ * مقدمه
- ۲۷۳ * بخش اول: اهمیت و ضرورت دوست‌داشتن و خوشحال کردن کودکان
- ۲۷۳ * بوسیدن کودکان
- ۲۷۳ * خوشنودی در قیامت: ثمرهٔ خشنود کردن کودکان
- ۲۷۴ * دوست داشتن کودکان برترین اعمال نزد خداوند
- ۲۷۵ * سلب محبت الهی به دلیل بی‌مهری به کودکان
- ۲۷۵ * دست نوازش پیامبر ﷺ بر سر کودکان
- ۲۷۵ * آزاد کردن بنده، ثواب خوشحال کردن کودکان
- ۲۷۶ * خانه‌ای در بهشت، مخصوص شادکنندگان کودکان
- ۲۷۷ * نگاه ویژهٔ اسلام در محبت به کودکان یتیم
- ۲۷۹ * بخش دوم: کودکان و مساجد
- ۲۷۹ * سیرهٔ رسول خدا ﷺ دربارهٔ حضور کودکان در مسجد
- ۲۸۱ * راهکاری برای حضور کودکان در مساجد
- ۲۸۱ * نقش هدیه در جذب کودکان به مساجد
- ۲۸۲ * ابتکاری زیبا برای حضور کودکان در مسجد
- ۲۸۳ * عاقبت دوری کودکان از مساجد
- ۲۸۴ * توجه به ریزبینی کودکان در مساجد و اثرات آن
- ۲۸۵ * «طهارت» تنها عامل نهی از حضور کودکان در مساجد

- * ۲۸۷ بخش سوم: نکاتی تربیتی از سیره پیامبر ﷺ در برخورد با کودکان
- * ۲۸۷ ابراز محبت به کودکان با دادن خوراکی
- * ۲۸۸ توجه به دقت و ریزی‌نی کودکان
- * ۲۸۹ پررنگ کردن شعائر دینی در ذهن کودکان
- * ۲۹۰ ایجاد احساس شخصیت در کودکان
- * ۲۹۰ ایجاد خاطراتی شیرین در ذهن کودکان

فصل دهم:

جوانان

- * ۲۹۵ مقدمه
- * ۲۹۵ زودگذر بودن روزگار جوانی
- * ۲۹۷ بخش اول: اعتماد و مسئولیت‌دهی به جوانان
- * ۲۹۸ سیره پیامبر اکرم ﷺ در اعتماد به جوانان
- * ۲۹۹ ضرورت خطرپذیری در اعتماد به جوانان
- * ۳۰۰ جوانان، بطنه اصلی کارگزاران امیرالمؤمنین ﷺ
- * ۳۰۰ جوانان، بطنه اصلی باوران مهدی موعود ﷺ
- * ۳۰۱ نگاه انقلاب اسلامی در اعتماد به جوانان
- * ۳۰۲ مشورت با جوانان، نوعی دیگر از اعتماد به آنها
- * ۳۰۳ نگاه تأسف‌بار والدین امروزی به جوانان
- * ۳۰۵ بخش دوم: آموزش مناظره و مباحثه به جوانان
- * ۳۰۶ توصیه امام خمینی ﷺ به جوانان برای تمرین مناظره
- * ۳۰۶ تأثیر آموزش مناظره در واکنش‌ها شدن جوانان از شبهات
- * ۳۰۷ استفاده از هنر برای تمرین مناظره
- * ۳۰۸ تمرین کردن، از لوازم آموختن فن مناظره
- * ۳۰۹ انواع مباحثه
- * ۳۰۹ مجادله و مناظره در سیره اهل بیت ﷺ
- * ۳۱۱ بخش سوم: ازدواج و اشتغال
- * ۳۱۱ ضرورت کمک به آسان‌سازی اشتغال جوانان
- * ۳۱۲ ضرورت کمک به تسهیل ازدواج جوانان
- * ۳۱۳ تأکید به ازدواج در جوانی
- * ۳۱۴ سخن پایانی
- * ۳۱۵ منابع

مقدمه

بهترین زمان برای برگزاری جلسات دینی

زمان برگزاری جلسات دینی بسیار مهم است. در سیره و سنت رسول گرامی اسلام ﷺ، بیشتر مطالبی که آن حضرت با مسلمانان در میان می‌گذاشتند، در اوقات نماز بود. اینکه این مجالس پس از نماز جماعت برپا می‌شود، اساسی دارد. در این باره روایت شده است: «بهترین وقت برای تأثیرپذیری، وقت نماز است»! وقتی نماز تمام می‌شود، دل انسان نوعی آمادگی پیدا می‌کند که او را در درک مطالب یاری می‌رساند.

طرح بحث

مسلمانان با جمعیت یک میلیارد و چند صد میلیون، حدود یک پنجم جمعیت جهان را به خود اختصاص داده‌اند و به دلیل داشتن مکتبی عقلانی، وجدانی و فطری

۱. بحارالانوار، ج ۹۰، ص ۳۴۷؛ نقل به مضمون. در حدیثی دیگر با همین مضمون پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «مَنْ كَانَ طَالِباً إِلَى اللَّهِ حَاجَةً فِي أَمْرِ دُنْيَاةٍ وَ آخِرَتِهِ فَلْيَطْلُبْهَا فِي الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ فَإِنَّهَا صَلَاةٌ تَمْ يُصَلُّهَا أَخَذَ مِنَ الْأَمِّمْ قَبْلَكُمْ». (اگر کسی حاجتی دارد، چه دنیوی و چه اخروی، آن را در نماز عشا از خداوند بخواهد که این نماز را امت‌های گذشته نداشته‌اند) (کنز العمال، ج ۲، ص ۱۰۹).

و ناظر به نیازهای بشر، روزه‌روز بر جمعیتشان افزوده می‌شود؛ از این‌رو مسلمانان باید سبک زندگی خود را به جهانیان معرفی کنند. نوعی از زندگی که برگرفته از آیات قرآن کریم و سنت پیامبر بزرگ اسلام ﷺ و جانشینان معصومش علیهم‌السلام باشد. نوعی زندگی متفاوت با سبک زندگی مردم دنیا.

باید بررسی شود که اسلام چه دینی است؟ این اسلام چه نوع زندگی‌ای را از مسلمانان می‌طلبد؟ قرآن کریم از زندگی مسلمان‌ها در مسائل خرد و کلان چه انتظاری دارد؟ حضرات معصومین علیهم‌السلام چه سفارشاتى در این‌باره کرده‌اند؟

از این‌رو، در این کتاب بیشتر به بررسی «مضمون» و محتوای آیات و روایات مربوط به موضوع یادشده پرداخته می‌شود. بدیهی است که این بحث، بسیار پُردامنه است و این مختصر، تنها می‌تواند سرنخ‌هایی از این موضوع را به‌دست دهد و پیگیری منظم‌تر و گسترده‌تر بر عهده مخاطبان عزیز خواهد بود.

سبک زندگی اسلامی یعنی چه؟

برای گفت‌وگو درباره هر اصطلاحی باید آن را به‌طور کامل شناخت؛ از این‌رو اجزای موضوع این کتاب، یعنی «سبک زندگی اسلامی» را نیز باید جداگانه بررسی کرد.

منظور از «سبک» روش و شیوه است. «سبک» زندگی اسلامی، یعنی روش و شیوه‌ای از زندگی که دین اسلام به مسلمانان سفارش کرده است.

منظور از «اسلام» نیز آشکار است؛ اسلام نام یک «دین» است. به مجموعه‌ای از برنامه‌های الهی که برای بهترین زندگی بر روی زمین به‌دست بشریت رسیده «دین» گفته می‌شود. دین «اسلام» یکی از ادیان بزرگ الهی است که آخرین و کامل‌ترین آنها به‌شمار می‌رود؛ بنابراین، سبک زندگی «اسلامی» یعنی روش و شیوه‌ای از زندگی که آخرین و کامل‌ترین ادیان الهی، مسلمانان را به اجرای آن روش توصیه کرده است.

